

บทที่ 2

ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงนำเสนอกรอบแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

2.1.1 ประเภทและคำจำกัดความของอุตสาหกรรม

คำว่า อุตสาหกรรมขนาดย่อม มีผู้ให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเงิน จำนวนเงินลงทุนและจำนวนคนงานของแต่ละประเทศ สตอลเลย์ (Staley) และ มอส (Morse) (อ้างจาก เพชรีย์ ชุมทรัพย์, หลักการลงทุน) ได้อธิบายให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ไว้ดังนี้

— อุตสาหกรรมขนาดย่อมนั้น โดยทั่วไปเป็นกิจการขนาดเล็กมีเจ้าของบริหารงานทั้งหมดของกิจการเพียงคนเดียวทั้งทางด้านการเงิน การตลาด การจัดซื้อ การผลิต ฯลฯ ซึ่งต่างกับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ต้องมีการแบ่งงานกันเป็นสัดส่วน

— อุตสาหกรรมขนาดย่อม ผู้บริหารย่อมมีความใกล้ชิดกับคนงานและลูกค้า แต่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ผู้บริหารห่างไกลคนงานและลูกค้า

— อุตสาหกรรมขนาดย่อมหาแหล่งเงินทุนและสินเชื่อได้ยากกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

สรชัย พิศาลบุตร ได้จำแนกประเภทอุตสาหกรรมไว้ในหนังสือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์พื้นฐานทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2525 โดยจำแนกอุตสาหกรรมไว้ดังนี้

— อุตสาหกรรมในครอบครัวได้แก่ อุตสาหกรรมที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 1 ล้านบาท และมีจำนวนคนงานทุกแผนกรวมกันแล้วน้อยกว่า 10 คน

- อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ได้แก่ อุตสาหกรรมที่มีเงินทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 10 ล้านบาท จำนวนคนงานทุกแผนกรวมกันแล้วน้อยกว่า 50 คน
- อุตสาหกรรมขนาดกลาง ได้แก่ อุตสาหกรรมที่มีเงินทุนจดทะเบียนสูงกว่า 10 ล้านบาท จำนวนคนงานทุกแผนกรวมกันแล้วน้อยกว่า 500 คน
- อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ อุตสาหกรรมที่มีเงินทุนจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท จำนวนคนงานทุกแผนกรวมกันแล้วตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

2.1.2 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

ในการอำนวยสินเชื่อให้กับลูกค้ารายใดรายหนึ่งนั้น ผลการวิเคราะห์เพื่ออนุมัติสินเชื่อให้แก่ลูกค้ามีความสำคัญมาก เพราะถ้าหากวิเคราะห์ดีสินเชื่อนั้นก็จะเป็นสินเชื่อที่ดี มีการใช้วงเงินดี มีการชำระคืนตามกำหนดและส่งผลคือ สร้างรายได้ คือดอกเบี้ยให้กับเจ้าหนี้ แต่หากวิเคราะห์ผิดพลาดสินเชื่อนั้นก็จะกลายเป็นหนี้ที่มีปัญหา มีการใช้เงินเชิงเก็งกำไร การชำระคืนไม่ตรงกำหนด หรือไม่ชำระหนี้เลย ซึ่งส่งผลเสียคือ เจ้าหนี้นอกจากจะไม่ได้รับรายได้แล้วยังสูญเสียเงินต้นที่ปล่อยอีกด้วย ซึ่งธนาคารพาณิชย์ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

ดังนั้น ในการให้สินเชื่อสิ่งที่สำคัญที่สุดคือข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัดสินใจ จึงต้องรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงนำมาประเมินความเสี่ยงของสินเชื่อ

สุกิจ ห่อวโนทยาน (อ้างจากเพชรรี ชุมทรัพย์, หลักการลงทุน) กล่าวถึงการขาดข้อมูลทางด้านผู้กู้ นั้น มีผลทำให้การให้กู้แก่ผู้กู้รายใหม่มีความเสี่ยงสูง ทำให้ธนาคารพาณิชย์มักหลีกเลี่ยงการให้กู้แก่ลูกค้ารายใหม่ ซึ่งธนาคารไม่ทราบประวัติมาก่อน สำหรับกรณีการขาดข้อมูลข่าวสาร ทำให้เสี่ยงจาก 2 สาเหตุ คือ

ประเด็นแรก ความเสี่ยงจากความแตกต่างของผู้กู้แต่ละรายที่มีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ที่ต่างกัน ผู้กู้แต่ละคนมีความแตกต่างกันในความเป็นไปได้ของโครงการที่สามารถชำระคืนเงินกู้คืนธนาคารได้ ถ้าธนาคารสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้กู้ยืมรายใดสามารถชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยคืนก็ไม่เกิดปัญหาหนี้สูญ แต่ในความเป็นจริงไม่สามารถทำได้อัตราดอกเบี้ยสำหรับผู้กู้แต่ละรายที่เต็มใจจะจ่าย อาจใช้เป็นสิ่งที่คัดเลือกผู้กู้ได้โดยผู้กู้ที่ให้อัตราดอกเบี้ยสูง อาจเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงในขณะที่เขาเต็มใจจ่ายดอกเบี้ยสูง เนื่องจากคาดว่าสามารถชำระคืนได้ แต่เมื่ออัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลงจนอาจทำให้ลูกค้าบางรายไม่สามารถชำระคืนได้ ทำให้ธนาคารมีกำไรลดลงจากการดำเนินงาน

ประเด็นที่สอง ความเสี่ยงจากพฤติกรรมของผู้กู้ยืม นอกจากการที่อัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นที่ทำให้ผู้กู้มีปัญหาในการชำระเงินคืนแล้วยังมีเงื่อนไขและปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งธนาคาร

ไม่สามารถควบคุมได้จากพฤติกรรมของผู้กู้ เช่น ในกรณีที่ผู้กู้มีสินเชื่อกับธนาคารเมื่อประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจจนกระทั่งไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้และมีการดำเนินคดี แต่ถ้าผู้กู้มีคุณสมบัติที่ดีเมื่อธุรกิจประสบปัญหาอาจมีการเจรจากับธนาคารล่วงหน้า เพื่อหาทางแก้ไขก่อนที่จะประสบกับปัญหาหนักมากจนกระทั่งล้มละลาย ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงของผู้กู้ยืมที่มาขอสินเชื่อจากธนาคารในเรื่องดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงทางด้านตัวบุคคล หมายถึง ผู้ขอเครดิตไม่ยอมชำระหนี้แม้ว่าจะมีรายได้พอชำระ หรือผิดผ่อนชำระโดยไม่มีเหตุผล แม้จะอยู่ในวิสัยที่ชำระได้

- ความเสี่ยงทางการผลิต หมายถึง การผลิตสินค้าได้น้อยไม่ทันการณ์ ไม่มีคุณภาพ ต้นทุนสูง เป็นต้น อันอาจเกิดปัญหาด้านวัตถุดิบ เครื่องจักร แรงงาน คุณภาพ ภาษี ฯลฯ

- ความเสี่ยงทางการตลาด หมายถึง ผลิตสินค้าได้ดี แต่ขายสินค้าได้น้อยไม่เป็นไปตามประมาณการอันอาจเกิดจากปัญหาช่องทางจำหน่าย การแข่งขัน การวางตำแหน่งสินค้า การตลาดการฉ้อตลาด การโฆษณา ฯลฯ

- ความเสี่ยงด้านการบริหาร หมายถึง การบริหารงานผิดพลาด อันอาจเกิดจากปัญหาคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร การวางแผน การควบคุม การติดตาม ฯลฯ

- ความเสี่ยงด้านการเงิน หมายถึง การประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องไม่สามารถหมุนเวียนในกิจการได้หรือขาดทุนสูง อันอาจเกิดจากปัญหาการระดมเงินจ่าย ค่าใช้จ่าย การดำเนินการ การจัดการด้านการเงิน การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมาก อัตราแลกเปลี่ยน

เมื่อทราบถึงความเสี่ยงแล้ว ผู้วิเคราะห์ก็จะป้องกันความเสี่ยงด้านต่าง ๆ หรือให้ความเสี่ยงน้อยที่สุดโดยใช้หลักการวิเคราะห์เครดิต (Credit Analysis) โดยหลักเกณฑ์ที่ผู้ให้กู้ (ธนาคาร) ใช้เป็นแนวทางในการอำนวยสินเชื่อโดยทั่วไปจะมี 2 หลักเกณฑ์ คือ นโยบาย 5 C (5 C's Policy) และ นโยบาย 5 P (5 P's Policy)

จากแนวการพิจารณา จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่อำนวยสินเชื่อจะต้องมีทัศนคติที่กว้างขวางและสายตาวไกล ให้ความสำคัญต่อหลักเกณฑ์ในทุกด้านอย่างรอบคอบในการวิเคราะห์สินเชื่อ ในเบื้องต้นจะต้องกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจให้เป็นมาตรฐานก่อน ถ้าผู้วิเคราะห์กำหนดมาตรฐานไว้สูงมากความเสี่ยงก็จะน้อย แต่ผลเสียอันอาจได้รับ คือ การเข้มงวดเครดิต (Tight Credit) มากเกินไป ซึ่งจะทำให้การขยายสินเชื่อได้น้อยไม่ก่อให้เกิดรายได้ แต่ถ้ากำหนดมาตรฐานไว้ต่ำก็อาจมีความเสี่ยงสูงในอันที่จะรับลูกค้าไม่ดีไว้ จะมีปัญหาหนี้สูญ และถือว่าเป็นการให้สินเชื่อง่าย (Easy Credit) มากเกินไปก็ได้

สินเชื่อกิจการในวงการบริหารธุรกิจมีทั้งแหล่งเงินทุนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว แต่แหล่งเงินทุนระยะสั้นนั้นเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะไม่มีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติที่ยุ่งยาก นอกจากนี้ยังสามารถยืดหยุ่นในการกำหนดเวลาการชำระหนี้ได้ แหล่งเงินทุนระยะสั้นที่นิยมในการบริการได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และธนาคารออมสิน เป็นต้น

แหล่งเงินทุนระยะสั้นหมายถึง เงินทุนที่กิจการได้จากการก่อหนี้สินระยะสั้น มีกำหนดเวลาใช้คืนไม่เกิน 1 ปี ส่วนมากกู้ยืมเพื่อใช้ในการดำเนินงานคล่อง ส่วนแหล่งเงินทุนระยะปานกลางหมายถึง เงินทุนที่กิจการต้องการกู้ยืมในระยะเวลาที่เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ส่วนใหญ่จะมีอายุการใช้คืนระหว่าง 3 ปี จำนวนที่กู้ยืมค่อนข้างสูงทั้งนี้เพื่อนำไปลงทุนเกี่ยวกับการจัดหาเครื่องจักร การตั้งโรงงานใหม่ หรือขยายกิจการ เป็นต้น ส่วนแหล่งเงินทุนระยะยาวนั้น หมายถึง เงินทุนที่กิจการต้องการกู้ยืมในระยะเวลาที่เกินกว่า 5 ปี ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการลงทุนเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร

ส่วนการลงทุนในธุรกิจหมายถึง การซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังอย่างน้อยที่สุดรายได้ที่ได้จะเพียงพอกับความเสียหายในการลงทุน ดังนั้นการลงทุนจึงเป็นการนำเอาเงินออมที่สะสมไว้และ/หรือเงินกู้ยืมจากธนาคารมาลงทุนในด้านเครื่องจักร อาคาร อุปกรณ์ที่ดิน โรงงาน สิ่งปลูกสร้าง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการผลิตสินค้าและบริการ โดยมุ่งหวังกำไรจากการลงทุนเป็นผลตอบแทน ซึ่งโครงการใดมีความเสี่ยงสูงผลตอบแทนก็จะสูงตาม

2.1.3 ปัจจัยการตัดสินใจในการลงทุนของผู้ประกอบการ

วิธีการที่ใช้ในการเลือกโครงการนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธีการหาค่าปัจจุบัน (Present Value Method) หรือ NPV ซึ่งเป็นวิธีการที่แพร่หลายในการใช้พิจารณาหามูลค่าของเงินตามระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์กล่าวว่า ธุรกิจควรจะดำเนินการผลิต ณ จุดการผลิตที่มีรายรับหน่วยสุดท้ายเท่ากับต้นทุนหน่วยสุดท้าย หรือ ณ ระดับการผลิตที่มี $MC = MR$ ซึ่งหากได้มีการนำเอาหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้ในกระบวนการของการทำงบประมาณเงินทุนแล้วสามารถแสดงได้ว่ารายรับหน่วยสุดท้ายก็คือ ผลตอบแทนที่ธุรกิจได้รับจากการลงทุน (Internal Rate of Return, IRR) และต้นทุนหน่วยสุดท้ายก็คือต้นทุนของเงินทุนหน่วยสุดท้าย (Marginal Cost of Capital, MCC) นั่นเอง

ในทางปฏิบัติ กระบวนการทำงบประมาณเงินทุนจะเป็นเรื่องที่ยากลำบาก เพราะในขั้นแรกจะต้องมีการรวบรวมความคิดในการลงทุนว่า มีโครงการใดเป็นโครงการที่น่าสนใจบ้างก่อนที่จะทำการตัดสินใจเลือกโครงการลงทุน ทั้งยังต้องมีการวางแผนงานร่วมกับผู้ผลิตอย่างระมัดระวังในระหว่างผู้บริหารทุกฝ่ายของธุรกิจ เช่น ฝ่ายการตลาด ฝ่ายผลิต ฝ่ายการเงิน และ

ฝ่ายวิจัย เพราะผู้บริหารเหล่านี้มักจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเป็นไปได้ของโครงการ ดังนั้น การตัดสินใจลงทุนจึงมีรายจ่ายในการดำเนินงานเป็นจำนวนที่ค่อนข้างมากพอสมควร นอกจากนั้นยังมีปัญหาในการประมาณรายจ่ายในอนาคตที่เกิดขึ้นจากการลงทุนในโครงการที่ถูกเลือก ซึ่งอาจเป็นโครงการที่มีระยะเวลานานอีกได้ เพราะยิ่งระยะเวลาของโครงการนานมากเท่าใดความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นก็มักจะมีมากขึ้นเพียงนั้น ส่วนปัญหาประการสุดท้าย อาจเกิดขึ้นในช่วงที่มีการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนในการลงทุนและต้นทุนของเงินทุนที่ต้องใช้จ่ายในการลงทุนซึ่งอาจมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าปัญหาในการตัดสินใจลงทุนจะมีมากเพียงใดก็ตาม ธุรกิจก็ย่อมต้องมีการลงทุนในโครงการใหม่อยู่เสมอ เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงกิจการให้ก้าวหน้า และสามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้

ก. การประเมินค่าโครงการลงทุน

เมื่อได้ทำการประเมินกระแสเงินสดจ่ายเพื่อการลงทุน และประมาณกระแสเงินสดรับสุทธิที่จะได้รับจากโครงการในแต่ละปีแล้ว ขั้นต่อไปก็จะต้องทำการประเมินค่าของโครงการว่าจะให้ผลตอบแทนแก่ธุรกิจเพียงใดซึ่งวิธีการในการประเมินค่าโครงการลงทุนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายแบบหลายวิธี แต่วิธีการที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วไปก็คือ วิธีการหาค่าปัจจุบัน ตามหลักเกณฑ์ของวิธีนี้จะถือว่าเงินที่ได้รับในปัจจุบันจะมีมูลค่ามากกว่าเงินที่จะได้รับในอนาคต หมายความว่า เงินจำนวน 1 บาท ที่จะได้รับในวันนี้กับเงินจำนวนเดียวกันที่จะได้รับในเวลาอีก 5 ปีข้างหน้าจะมีมูลค่าไม่เท่ากัน เพราะเงินในอนาคตจะมีมูลค่าที่น้อยกว่า แต่มูลค่าที่น้อยลงจะเป็นเท่าใดขึ้นอยู่กับว่าการคิดอัตราลด (Discount Rate) ของเงินนั้นจะถูกกำหนดไว้เป็นจำนวนเท่าใด

รูปแบบจำลองที่ใช้ในการประเมินค่าของโครงการลงทุนจากการพิจารณาหาค่าของเงินตามระยะเวลานั้นก็คือ

$$\text{มูลค่าของเงิน} = \sum_{t=1}^n \frac{\text{รายรับรวม} - \text{รายจ่ายรวม}}{(1+k)^t}$$

$$\text{หรือ} = \sum_{t=1}^n \frac{\text{กระแสเงินสดรับสุทธิ}}{(1+k)^t}$$

$$= \sum_{t=1}^n \frac{CF}{(1+k)^t}$$

โดยกำหนดให้ k = ค่าความเสี่ยงที่ธุรกิจมีอยู่ทั้งหมดหรือคือต้นทุนของเงิน
โดยเฉลี่ยของกิจการ
 t = ระยะเวลา
 CF = กระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน

จากสมการข้างต้น ซึ่งเป็นการปรับมูลค่าของกระแสเงินสดรับสุทธิให้เป็นค่าปัจจุบัน
นั้น หากนำค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิหักออกด้วยค่าปัจจุบันของเงินทุนแล้ว ก็จะได้เป็น
ค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ซึ่งก็คือผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนนั่นเอง ดังนั้น
ถ้ากำหนดให้

C = จำนวนเงินลงทุนในปัจจุบัน
 NPV = ค่าปัจจุบันสุทธิหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน

จะได้สูตรของการคำนวณหาค่าปัจจุบันสุทธิว่า

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t} - C$$

การทำงานประมาณเงินทุนเพื่อคำนวณหาค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับ ค่าสำคัญที่
ธุรกิจจะต้องประมาณขึ้นมาคืออัตราลดค่า ควรจะมีการหักลดมูลค่าของเงินที่จะได้รับในอนาคต
เป็นอัตราเท่าใดจึงจะเป็นอัตราที่เหมาะสม ซึ่งวิธีการทำงานประมาณเงินทุนนั้นถือว่า ค่าอัตราลดนี้
ก็คือต้นทุนของเงินทุนนั่นเอง เพราะการที่ธุรกิจนำเงินมาลงทุนในปัจจุบันก็เพื่อหวังรายได้ที่จะได้
รับในอนาคต ดังนั้นธุรกิจย่อมต้องมีต้นทุนของเงินที่ใช้ในการลงทุนนี้ทั้งหมด

เงินทุนที่ธุรกิจนำมาใช้ลงทุนอาจได้มาจากธนาคารพาณิชย์ ทั้งที่เป็นเงินลงทุนใน
ระยะยาวและเงินลงทุนในระยะสั้น

ข. ต้นทุนของหนี้สิน

ต้นทุนของหนี้สินไม่ว่าจะเป็นหนี้สินระยะสั้นหรือหนี้สินระยะยาว ก็คือ
อัตราดอกเบี้ยที่ผู้ให้กู้ยืมต้องการหลังหักภาษีแล้วนั่นเอง ตัวอย่างเช่น ธุรกิจแห่งหนึ่งทำการกู้ยืมเงิน

10,000 บาท เป็นเวลา 1 ปี ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 14 ต่อปี จำนวนดอกเบี้ยจ่ายก่อนหักภาษีต่อปี จะเท่ากับ 14,000 บาท $(100,000 \times \frac{14}{100} \times 1)$ และถือเป็นรายจ่ายของธุรกิจนำไปหักออกจากราย ได้ในงบกำไรขาดทุนด้วย ดังนั้น ต้นทุนที่แท้จริงของหนี้สินก็คือจำนวนดอกเบี้ยจ่ายหลังหักภาษี แล้ว ซึ่งถ้าสมมุติว่าธุรกิจเสียภาษีเงินได้ทั้งสิ้นร้อยละ 30 อัตราดอกเบี้ยหลังหักภาษีหรือต้นทุน ของหนี้สินหลังหักภาษีจะมีค่าเท่ากับร้อยละ $9.8 \left(\frac{14}{100} \times \frac{70}{100} \right)$ หรืออาจเขียนเป็นสูตรในการ คำนวณ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนของหนี้สินหลังหักภาษี} &= \text{อัตราดอกเบี้ย} (1 - \text{อัตราภาษี}) \\ &= 14 \times \left(1 - \frac{30}{100}\right) \\ &= 9.8\% \end{aligned}$$

ข้อควรสังเกต ต้นทุนของหนี้สินก็คือธุรกิจจะสนใจในอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ จำนวนใหม่โดยไม่สนใจพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยในอดีตเลย ซึ่งหมายความว่า การตัดสินใจ ลงทุนในโครงการใหม่นั้น ธุรกิจจะพิจารณาเฉพาะอัตราดอกเบี้ยอัตราใหม่ หรืออัตราดอกเบี้ยของเงินทุนหน่วยสุดท้ายนั่นเอง

2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

ศิรินวล สุระ (2539) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับสินเชื่อ และการฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการศึกษาโครงสร้างของสินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ในระหว่างปี 2524 - 2538 พร้อมทั้งทำการพยากรณ์แนวโน้มความต้องการสิน เชื้อและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ระหว่างปี 2539-2543 และศึกษาพฤติกรรมการฝากเงินกับ ธนาคารและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า เวลา คือตัวแปรที่สามารถอธิบายการ เปลี่ยนแปลงของปริมาณสินเชื่อได้มากกว่า 95% ในแบบจำลองเงินฝากพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจะ เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของเงินฝากได้สูงถึง 99% แม้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์จะ ไม่ใช่ตัวแปร ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็มีแนวโน้มสำคัญที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการฝากเงิน

สุภาพรรณ วัฒนาอุดมชัย (2539) ได้ศึกษาถึงการปันส่วนของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์ความสามารถของผู้กู้มีความสำคัญต่อลักษณะของการปันส่วนสินเชื่อ ในช่วงปี 2535 - 2538 ระดับการปันส่วนคิดเป็นร้อยละ 13.60, 14.24, 15.03 และ 16.40 ของเงินให้กู้ทั้งหมดตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปันส่วนสินเชื่อ ได้แก่ ความเสี่ยง หลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้ยืม และประเภทของธุรกิจ มาตรการที่มีผลต่อการปันส่วนสินเชื่อ ได้แก่ นโยบายสินเชื่อสู่ชนบท มาตรการนโยบายการเงินเสรี การยอมรับมาตรฐาน BIS ของธนาคารพาณิชย์ และมาตรฐานส่งเสริมการลงทุนในเขต 3 สำหรับปัจจัยที่กำหนดความเสี่ยงจากการให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ จากการขาดข้อมูลเกี่ยวกับผู้กู้ หรือ เจ้าของกิจการ เป็นปัจจัยสำคัญ

ไชยันต์ พจน์พริ้ง (2537) ได้ศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมขนาดย่อมต่อการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อุตสาหกรรมขนาดย่อมเป็นแหล่งรองรับแรงงานที่สำคัญ และจำนวนแรงงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกปี โดยในภูมิภาคอุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถรองรับแรงงานได้มากกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ ส่วนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อุตสาหกรรมสิ่งทอมีการจ้างงานมากกว่าอุตสาหกรรมอื่น

อำนาจ แดงเรือ (2537) ศึกษาพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ จากการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ มีอิทธิพลเชิงบวก ต่อปริมาณเงินให้กู้สูงสุด และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง มีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สูงกว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กทำให้ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ มีอิทธิพลในการเป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ยให้กู้ในตลาดได้

ปัญญาภรณ์ เสียงเจริญ (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่กำหนดความต้องการสินเชื่อภาคอุตสาหกรรม จากสถาบันการเงินภายในประเทศ ผลการศึกษาพบว่า แบบจำลองของปัจจัยที่กำหนดความต้องการสินเชื่อภาคอุตสาหกรรมทั้งหมดจากสถาบันการเงินภายในประเทศ และความต้องการสินเชื่อภาคอุตสาหกรรมจากธนาคารพาณิชย์ พบว่า ปัจจัยที่สามารถกำหนดความต้องการสินเชื่อดังกล่าว โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศภาคอุตสาหกรรมในปีที่ผ่านมา

ยลวรรณ ทองประสิทธิ์ (2535) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อ : กรณีการแบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย ศึกษาโดยใช้แบบจำลองการใช้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย

ทั้ง 3 กลุ่มคือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดเล็ก พบว่าปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง การให้สินเชื่อ ได้แก่ ปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินกู้ยืม และผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ กับ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก โดยที่ปริมาณเงินฝาก จะเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย

2.3 นวัตกรรมเฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มีคำศัพท์บางคำที่นำมาใช้ในการเขียนรายงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะขึ้น ดังนี้

1) อุตสาหกรรมในครัวเรือน หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีขนาดเล็ก จำนวนคนงานไม่เกิน 100 คน และทุนจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท ทำการผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ คือ เสื้อผ้าและสิ่งทอ (Garment and Textile) ไม้แกะสลัก (Wood Carving) เซรามิค (Ceramic) กระดาษสาและผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา (Saa Paper and Saa Paper Product) ของขวัญของชำร่วย (Gifts and Souvenir) เฟอร์นิเจอร์ (Furniture) ของตกแต่งบ้าน (Household Product) ของเด็กเล่น (Toys and Games) อาหารและเครื่องดื่ม (Food and Drink) สีน้าร่ม (Umbrella) ทั้งเพื่อการจำหน่ายในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และมีโรงงานตั้งอยู่ในเขต อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

2) ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ของทั้งรัฐบาลและของเอกชนซึ่งประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องง่ายเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้และใช้ประโยชน์ของเงินในทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง ได้แก่ การให้กู้ยืม การซื้อขาย หรือการเก็บเงินตามตั๋วแลกเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด และ ทำธุรกิจอันเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติของธนาคาร